

PONEDELJAK, 30. JUL 2001.

1. Danas je počela registracija stanovništva za izbore na Kosmetu (prognanog i onog koje sada tamo živi) u organizaciji Republičkog komesarijata za izbeglice i OEBS-a. U tu svrhu je u centralnoj Srbiji otvoreno 81 mesto. Međutim, registracija je istog dana prekinuta na 7 mesta jer administracija UNMIK-a nije dozvolila fotokopiranje obrazaca kako bi i srpske vlasti i Komesarijat za izbeglice Vlade Srbije imali uvid u registraciju. Naredna dva dana oko problema paralelne evidencije razgovarali su šef misije OEBS-a na Kosmetu Dan Everts, predstavnik SRJ za Kosmet Nebojša Čović i republički komesar za izbeglice Sanda Rašković-Ivić. U sredu je registracija nastavljena pošto je postignut dogovor da srpske vlasti imaju potpun uvid u biračke spiskove.

Sanda Rašković-Ivić pozvala je sve prognane Srbe da se odazovu popisu a srpski zvaničnici naglašavaju da popisivanje ne znači i da će Srbi na planiranim izborima učestvovati. Ipak, prvog dana popisu se odazvao izuzetno mali broj Srba. Narednih dana je u centralnoj Srbiji odziv postao nešto veći, ali Srbi sa severa Kosmeta i dalje ne žele da se odazovu.

2. U Beogradu boravi šef albanske diplomatije Paskal Miljo. On se sastao sa svojim jugoslovenskim kolegom Goranom Svilanovićem i premijerom SRJ Dragišom Pešićem.
3. Srpska pravoslavna crkva saopštila je da je hrvatska vojna policija fizički napala katoličkog sveštenika iz Trsta koji je hteo da odnese pomoć jednoj staroj Srпкиnji koja živi kod Knina.
4. Od danas je Radio-televizija Srbije (RTS) ponovo postala punopravni član Evrovizije. RTS je iz sistema evropskih televizija isključena kada su SRJ uvedene sankcije 1992. godine.

UTORAK, 31. JUL 2001.

5. U Beogradu su se sastali predsednik SRJ Vojislav Koštunica i premijer Republike

Srpske (RS) Mladen Ivanić. Ivanić se sastao i sa premijerima Srbije i SRJ Zoranom Đinđićem i Dragišom Pešićem. Đinđić i Ivanić su se dogovorili da Srbija i RS formiraju radno telo za međusobne odnose, dok je Ivanić sa Pešićem razgovarao o uspostavljanju režima bescarinske trgovine između SRJ i Bosne i Hercegovine.

6. Vladimir Božović, predsednik Vladinog potkomiteta za nestale, izjavio je da istražitelji Tribunala u Hagu imaju dokaze o zločinima Šiptara nad Srbima i time i mnoge informacije o onima koji se sada vode kao oteti ili nestali. Do sada ta dokumentacija nije bila dostupna čak ni UNMIK-u. Stoga Božović najavljuje da će Vlada tražiti od Tribunala sav potreban materijal jer je očigledno da ta institucija drži ključ rešenja problema porodica otetih i nestalih Srba sa Kosmeta.
7. Bivši član predsedništva BIH i vođa bosanskih muslimana tokom rata Alija Izetbegović izjavio je da bi rado svedočio protiv Slobodana Miloševića tokom procesa pred Tribunalom u Hagu. Predstavnici Tribunala su, međutim, izjavili da Izetbegović nije svedok optužbe u tom procesu.
8. Mladi jugoslovenski teniser Novak Đoković osvojio je prvo mesto na Evropskom šampionatu u San Remu za tenisere do 14 godina.

SREDA, 1. AVGUST 2001.

9. Delegacija SRJ koju čine potpredsednik Savezne vlade Miroljub Labus, šef jugoslovenske diplomatije Goran Svilanović i srpski ministar finansija Božidar Đelić otputovala je u Ameriku. Tokom naredna tri dana oni su se sastali sa državnim sekretarom Kolinom Paelom i predstavnicima Senata i Kongresa. Po povratku iz Amerike, Svilanović je izjavio da je SRJ dobila punu podršku Amerike za otpis dve trećine duga SRJ prema Pariskom klubu poverilaca koji iznosi 6,4 milijardi dolara. On je najavio i da će od septembra biti normalizovani trgovinski odnosi SRJ i

Amerike u kojima će SRJ imati status "najpovlašćenije nacije". Takođe, tada će biti i deblokirani računi u Americi, s tim što će se, kako je Svilanović najavio, voditi računa o vlasnicima tih računa kako "pare ne bi otišle lopovima".

10. Šef UNMIK-a na Kosmetu Hans Hakerup izjavio je da je planiran povratak Srba u deset mesta na Kosmetu ali nije hteo da otkrije koja su to mesta "zbog veće bezbednosti".
11. Posle mnogo dana mukotrpnih i neizvesnih pregovora u Skoplju su lideri četiri vodeće makedonske i šiptarske partije postigli dogovor o najtežem pitanju, pitanju zvanične upotrebe šiptarskog jezika u Makedoniji. U pregovorima su posredovali predstavnici Evropske Unije i američkog Stejt Departmenta Fransoa Leotar i Džejms Perdju. Dogovoreno je da u Parlamentu postoji simultani prevod, a šiptarski će biti drugi zvanični jezik u mestima u kojima živi preko 20% šiptarskog stanovništva. Makedonski ostaje jedini zvanični jezik na nivou cele zemlje i u međunarodnoj komunikaciji. Podsećamo da Šiptari čine 23% stanovništva Makedonije.
12. U Beogradu su ispred sedišta UNMIK-a počeli svakodnevni protesti Udruženja otetih i nestalih Srba. Ovi protesti su podrška protestima članova udruženja koji već 23. dan štrajkuju u Gračanici tražeći da saznaju bilo kakvu istinu o svojim nestalim rođacima. Ni do kraja ove sedmice šef UNMIK-a Hans Hakerup nije se ni oglasio povodom zahteva da se susretne sa predstavnicima Udruženja.
13. U banatskoj Kovačici danas je preminula Zuzana Halupova, poznata slikarka naivac koja je širom sveta proslavila Kovačicu i njene stanovnike Slovake i bila učitelj veoma uspešnoj mlađoj generaciji slikara naivaca iz tog sela.

ČETVRTAK, 2. AVGUST 2001.

14. Danas je Ilindan. Njegova Svetost Patrijarh srpski Pavle služio je svetu arhijerejsku liturgiju u crkvi Svetog Ilije u Mirijevu.
15. Savezna i republička vlada formirale su Koordinacioni centar za Kosmet na čijem će čelu biti doskorašnji šef Koordinacionog

tela za jug Srbije i potpredsednik srpske vlade Nebojša Čović. Centar bi trebalo da uspostavi saradnju sa UNMIK-om i KFOR-om na Kosmetu i da popravi dosadašnji pasivni odnos koji je država imala prema problemu Kosmeta, kao i da poveća poverenje Srba prema međunarodnoj zajednici. Međunarodni predstavnici na Kosmetu jednoglasno su pozdravili imenovanje Čovića na novu funkciju. Sutradan je Centar imao konstitutivno zasedanje kojim je predsedavao predsednik SRJ Vojislav Koštunica.

Potpredsednici Centra su Rasim Ljajić, savezni ministar za nacionalne manjine, Slobodan Samardžić, savetnik predsednika SRJ i Sanda Rašković-Ivić, republički komesar za izbeglice. U timu se nalaze i Oliver Ivanović i Marko Jakšić sa severa Kosmeta i Rada Trajković iz Gračanice (podsećamo da Srbi sa severa Kosmeta i oni iz Gračanice do sada nisu bili u dobrim odnosima i da su se međusobno veoma mnogo kritikovali zbog različitih pristupa rešavanju srpskog problema). Predstavnici Šiptara sa Kosmeta negativno su reagovali na vest o formiranju Centra ponavljajući da se "sa Srbima može pričati samo o nezavisnosti Kosova".

16. Bivši general Vojske Republike Srpske Radislav Krstić ošeđen je u Tribunalu u Hagu na 46 godina robije zbog genocida na muslimanima u Srebrenici 1995. godine jer Tribunal tvrdi da je u akcijama za koje je on bio odgovoran ubijeno 8.000 muslimana. To je prva presuda za genocid ikome izrečena u Evropi posle Drugog svetskog rata.

PETAK, 3. AVGUST 2001.

17. Šef UNMIK-a na Kosmetu Hans Hakerup šokirao je javnost izjavom kako veruje da je većina od 1.300 nestalih i otetih Srba sa Kosmeta do sada ubijena. U Gračanici gde rodbina tih ljudi 25. dan protestuje tražeći istinu nekoliko ljudi je doživelo šok kada su čuli tu izjavu.
18. U selu Grljan kod Zaječara počeo je tradicionalni 18. sabor solista na izvornim instrumentima: fruli, dvojnicama, okarini,

duduku i gajdama. Prvi put ove godine pojaviće se i svirači iz gotovo svih balkanskih zemalja.

SUBOTA, 4. AVGUST 2001.

19. U Muhovcu kod Bujanovca, nekadašnjeg kriznog grada juga Srbije, ubijena su dva policajca, Dragan Brčerević i Miodrag Mladenović, a dvojica su ranjena. Ne zna se da li su taj zločin izvršili teroristi stigli sa Kosmeta ili lokalne bande.
20. Na današnji dan je 1995. godine počela akcija hrvatske vojske "Oluja" u kojoj je za 3 dana etnički očišćena Republika Srpska Krajina i pobijeno više od 2.000 Srba. U izbegličkim kolonama ubijeno je gotovo stotinu ljudi. Prognano je 300.000 Srba od kojih se 200.000 danas nalazi u Srbiji. Povodom ove nacionalne tragedije parastos žrtvama služen je u beogradskoj crkvi Svetog Marka i banjalučkom hramu Svete Trojice.
21. Njegovo Kraljevsko Visočanstvo
Prestolonaslednik Aleksandar II

Karađorđević primio je u Belom Dvoru učesnike akcije "Moba 2001". Prijemu je prisustvovao i Vladika šabačko-valjevski Lavrentije. U "Mobi 2001" učestvuju mladi Srbi iz dijaspore koji idu na časove srpskog jezika i kulture i pomažu u obnovi srpskih manastira.

Prijem kod Prestolonaslednika je prvi prijem održan u Belom Dvoru posle 60 godina.

22. Na Zvorničkom jezeru u zapadnoj Srbiji počela je "somovijada", tradicionalno takmičenje u pecanju somova. Učestvuju pecaroši iz zemlje, Republike Srpske i inostranstva.

NEDELJA, 5. AVGUST 2001.

23. Srbin Vladimir Savić poginuo je, a njegova supruga je ranjena u bombaškom napadu u selu Cernica kod Gnjilana na Kosmetu.

priređio: Nikola Lečić